

VLACHANSKÉ NOVINY

Ročník VIII. Spravodaj č. 2/2013

Slovo redaktora

Vchádzame do poslednej štvrtiny roka 2013. Na bilancovanie je ešte čas, veď nikto z nás nie je prorokom a nevie, čo všetko ešte môže do konca roka urobiť alebo zažiť. Jeseň je obdobím, kedy zbierame úrodu zo svojich záhrad, kedy ráno vstávame pri teplotách blízko pri nule, kedy sa nad našou obcou vznáša hmla, aby sa po predratí prvých lúčov slnka objavila nádhera, ktorá nás obklopuje.

Je to aj obdobie, kedy školáci opäť zasadli do školských lavíc, aby nazbierali potrebné vedomosti. V tejto súvislosti sa musím zastaviť pri jednom jave, ktorý si uvedomujem deň čo deň, nielen pri ceste peši do a z práce, ale aj pri mojich prechádzkach po obci. Naše deti sa mi (a myslím, že nielen mne) prestávajú zdravieť. Nielen deti základnej školy, avšak u tých to nie je taký častý jav a nestáva sa, aby sa mi to isté dieťa nepozdravilo viackrát po sebe. Malé deti žijú svoj malý svet, v ktorom často zabúdajú na realitu, preto to beriem s úsmevom. Nezdravia sa stredoškólační a čo je prekvapujúce, nezdravia sa ani niektorí vysokoškólační a mladí dospelí. Pýtam sa len tak samej seba - k čomu toto všetko vedie? Je to nezáujem o človeka alebo je to chyba vo výchove doma? Čím to je, že niekto dokáže prejsť vedľa druhého človeka bez toho, aby sa mu pozdravil? Vedľa o dosť staršieho človeka? Je jedno mladým ľuďom, či majú v obci slušné vzťahy, pretože dnes ešte nikoho iného nepotrebujú? Pre mňa osobne majú medziľudské vzťahy v komunite, ktorou je naša obec veľký zmysel. Nevedela by som tu žiť s niekým rozhádaná, nevedela by som sa nepristaviť pri inom človeku, susede, kamarátke a nepozdraviť sa s nimi. Dobré vzťahy s ľuďmi sú základom pohody a spokojnosti človeka a pozdrav je nielen znakom dobrej výchovy a slušnosti, ale aj prejavom úcty k staršiemu. Tak ma to učili moji rodičia.

-D. Bruncková-

Zo zasadnutí obecných zastupiteľstiev

Od posledného vydania Vlachanských novín sa uskutočnili zasadnutia obecného zastupiteľstva dňa 17.4., 24.4., 22.5., 12.6. a 26.6. 2013. Poslanci na nich prerokovali plat starostu obce, schválili poskytnutie finančnej dotácie z rozpočtu obce pre futbalový klub vo výške 2.580,- Eur a pre deti s trvalým pobytom v obci Vlachy, navštevujúce centrum voľného času na jeden kalendárny rok vo výške 62,- Eur, schválili prenájom obecného bytu Božene Moravčíkovej za úhradu 85,- Eur mesačne, zaoberali sa územnoplánovacou dokumentáciou, nakoľko majiteľka pozemkov v obci Mgr. Martina Oravcová odstúpila od všetkých dohôd, schválili inventarizáciu majetku obce k 31.12.2012, vypovedanie nájomnej zmluvy na garáž so Štefanom Petercom, pretože obec potrebuje uvedený objekt na skladovacie priestory, poverili starostu obce k zahájeniu prípravných prác vybudovania vodovodnej prípojky na cintoríne v Krmeši a oplotenia, schválili záverečný účet obce za rok 2012 bez výhrad, plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na 2. polrok, finančnú dotáciu vo výške 300,- Eur pre ZŠ v Ľubeli, predaj pozemku R. Hokovi, plán kultúrno športových podujatí do konca roka, schválili Pavla Strmenského za člena finančnej komisie pri obecnom zastupiteľstve a rozhodli o ďalšom postupe schvaľovacieho procesu územného plánu obce. V tejto súvislosti Ing. Arch. Tatiana Bachtíková, ako odborne zodpovedná osoba pri príprave územného plánu predložila tri riešenia ďalšieho postupu v procese jeho schvaľovania. Nakoľko došlo k zrušeniu všetkých zmlúv medzi Obcou Vlachy a Martinou Oravcovou navrhla tri možné riešenia:

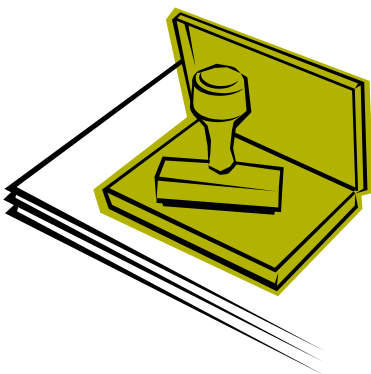
1. Schválenie územného plánu tak, ako je navrhnutý v celom rozsahu a následne zadať zmeny a doplnky č. 1 s tým, že obec na predmetné pozemky ohlási stavebnú uzáveru,
2. Schváliť územný plán, vypustiť predmetné plochy – zadať zmeny a doplnky č. 1, upraviť VZN a výkresy,
3. Opraviť návrh územného plánu a zadať ho na nové prerokovanie.

Všetci prítomní poslanci sa zhodli na tom, že nesúhlasia, aby sa obec vrátila k novému zadaniu, nakoľko je to časovo veľmi náročné a neefektívne a mohlo by sa stať, že by obec musela vrátiť štátnu dotáciu. Rozhodovanie o ďalšom postupe nebolo jednoduché, nakoľko ideálne riešenie neexistuje. Na konci sa všetci poslanci zhodli na tom, že postupovať sa bude podľa návrhu číslo jeden. Podrobné zápisnice zo zasadnutí obecných zastupiteľstiev nájdete na www.obecvlachy.sk.

Ďalšie termíny zasadnutí obecného zastupiteľstva v roku 2013: 23.10. o 17.00 hod., 20.11. o 17.00 hod., 11.12. o 17.00 hod. V záujme nás všetkých, prídte sa pozrieť na rokovania, pýtajte sa, kritizujte, navrhujte riešenia, lebo my, tu na úrade nemáme patent na rozum. Vlachy sú naša obec spoločná, rozhodujte spolu s nami!

-db-

Informácie pre vás - hlásenie pobytu občanov

Dňa 1. 8.2013 vstúpila do platnosti novela zákona č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov. Predmetom zákona sú okrem iného práva a povinnosti občanov SR pri hlásení ich pobytu a práva a povinnosti obcí pri vedení evidencie pobytu občanov. Takže čo sa týka vás, občanov v stručnosti? Pobytom občana na účely evidencie sa rozumie trvalý a prechodný pobyt. Občan má v tom istom čase iba jeden trvalý pobyt. Miestom trvalého pobytu dieťaťa v čase jeho narodenia je miesto trvalého pobytu jeho matky. To však neznamená, že rodič v tejto súvislosti nemá žiadne povinnosti. Jeho povinnosťou je doručiť na obecný úrad rodný list dieťaťa a podpísať za dieťa prihlášku na trvalý pobyt. Aj keď je zákonom dané, že je to miesto trvalého pobytu matky, do 18 roku veku dieťaťa (zmena oproti minulosti)

podpisuje prihlášku na pobyt rodič, nemôže to urobiť ohlasovňa pobytu, ktorou je obecný úrad. Ak ide o dieťa narodené na území SR je začiatkom trvalého pobytu deň jeho narodenia. Ak ide o dieťa narodené v zahraničí, je začiatkom trvalého pobytu deň jeho prihlásenia v ohlasovni. **Občan, ktorý sa pripravuje na vycestovanie do zahraničia s cieľom trvalo žiť v zahraničí, je povinný pred vycestovaním ohlásiť skončenie trvalého pobytu v ohlasovni a v ohlásení tejto skutočnosti uvedie štát a miesto pobytu kam hodlá vycestovať a deň začiatku pobytu v zahraničí, ktorý je zároveň dňom skončenia trvalého pobytu.**

Prechodný pobyt – je pobyt občana mimo miesta trvalého pobytu, kde sa občan dočasne zdržiava, ak tento pobyt má trvať viac ako 90 dní. Občan je povinný hlásiť na obecnom úrade svoj prechodný pobyt do desiatich dní od ubytovania! **Žiadame tých občanov v obci, ktorí sa tu dlhodobo zdržiavajú, aby tak urobili najneskôr do konca roka 2013!**

- db -

Evidencia psov a povinnosti občanov

Predmetom dane za psa je pes starší ako 6 mesiacov. To znamená, že priznanie k dani za psa je potrebné podať prvým dňom kalendárneho

mesiacu, v ktorom pes bude mať 7 mesiacov. Pri podaní daňového priznania majiteľ psa obdrží známku s názvom obce a číslom, ktorú je povinný vrátiť obci, ak pes uhynie alebo iným spôsobom prestane byť predmetom dane.

V obci máme evidovaných 119 psov, z toho v mesiaci jún bolo začipovaných a zaočkovaných proti besnote 56. Niektorí si tieto veterinárne úkony plnia zodpovedne individuálne, avšak obávame sa, že ešte stále väčšina psov v obci nie je proti besnote zaočkovaná. Za tieto dve zákonom dané povinnosti zodpovedá majiteľ psa. Takže, kto si nedal psa začipovať, riskuje náhodnú kontrolu veterinárnej správy, ktorá určite prebehne, ak pes uhryzne alebo napadne iného človeka. Pokuty za nezačipovaného psa sa pohyujú od 300 Eur vyššie. Z pohľadu obce

je však oveľa nebezpečnejšie to, ak majiteľ psa ho nemá zaočkovaného proti besnote. Besnota sa po rokoch opäť na Slovensku objavuje a je to smrteľná choroba, ak nie je liečená.

Takže pre tých majiteľov psov, ktorí ich nemajú zaočkovaných, uvádzam kontakt na veterinárneho lekára, ktorý do našej obce sporadicky dochádza. Je to **MVDr. Štefan Valášek, tel. č. 044/4352234 alebo 0902/318008**. Odporúčame, aby ste sa pri objednávaní očkovania spojili viacerí, nakoľko pán doktor dochádza z Ludrovej. Je pravdepodobné, že obec do konca roka vykoná **kontrolu očkovania psov proti besnote** vo všetkých troch častiach alebo bude od občanov požadovať túto povinnosť preukázať pri platení daní začiatkom budúceho roka.

Upozornenie - upozorňujeme občanov, že stále platí zákaz voľného pohybu psov po obci. Pes sa môže v obci pohybovať len za prítomnosti svojho majiteľa a na vôdzke! Občan je povinný zabrániť voľnému výbehu psov na cestu z dvora! Majiteľ psa je povinný odstraňovať výkaly svojich zverencov, na čo z nás mnohí zabúdajú, preto prosím, uvedomte si, že si sami vytvárate prostredie, v ktorom žijete a v ktorom sa hrajú vaše deti.

- db -

Nezabudnite na zmeny v súvislosti s daňou z nehnuteľností

V roku 2013 bolo na základe daňových priznaní občanov a firiem vybraté celkom 20.609,57 Eur za daň z nehnuteľností, 9.200,59 Eur za komunálny odpad a 607,84 Eur za daň za psa. Ku dňu vydania tohto čísla Vlachanských novín nemáme nedoplatky pri dani za psa, ale 8. občania nezaplatili daň z nehnuteľností vo výške 136,24 Eur a 7 občanov nezaplatilo poplatok za

komunálny odpad vo výške 111,79 Eur. Upozorňujeme všetkých majiteľov nehnuteľností, že zmeny, ktoré u nich nastali (stavba domu, zmena charakteru pozemku, predaj nehnuteľností, kúpa nehnuteľností) je potrebné nahlásiť osobne podaním čiastkového daňového priznania do konca januára 2014!

- db -

Farské okienko

„Čas mizne, letia hodiny...“, spievame v piesni. A uvedomujeme si, že je to naozaj tak. Rok viery sa schyľuje ku koncu. Ubehol ako voda. Bola by však škoda, aby v nás nezanechal žiadnu stopu. Veď svojou vierou máme naplňať život aj naďalej.

Počas roka sme prežívali mnohé aktivity v celoštátnom, ale aj farskom živote. Púte, novény, zamyslenia, modlitby a nedávno aj Národný pochod za život v Košiciach, sú len zlomkom v úsilí o prehĺbenie duchovného života. Ak by to ostalo len pri vonkajších aktivitách, neprinieslo by to pravé ovocie. Najdôležitejší je náš osobný, vnútorný vzťah k Bohu a bližným. Naozaj úprimný vzťah lásky prejavovaný našimi skutkami. To je to pravé ovocie tohto roka. Ďakujem tým, ktorí ste sa zapájali do spoločných aktivít vo farnosti, ale ešte viac všetkým, ktorí sa snažíte žiť svoju vieru každodennými skutkami lásky.

Rok viery ukončíme slávnostným vyznaním viery pri všetkých svätých omšiach na slávnosť Krista Kráľa, v nedeľu 24. novembra. Želám všetkým, aby po skončení ROKA VIERY, nastal ešte hlbší ŽIVOT VIERY.

- *František Plučinský, farský administrátor v Liptovskom Michale* -

Posviacka obnoveného evanjelického a. v. chrámu Božieho v Partizánskej Ľupči

22. septembra tohto roku sa už od skorých ranných hodín niesol Partizánskou Ľupčou slávnostný hlahol zvonov, ktoré pozývali na slávnostnú posviacku obnoveného chrámu Božieho. Po 6 mesiacoch neúnavnej práce na obnove chrámu, ktorá spočívala vo výmene elektroinštalácie, vykurovania, osadenia nových 33 okien, reštaurovaní historickej podlahy, obnove oltára, výrobe nových lavíc, odvodnení kostola, oprave omietok a následnej výmalbe celého interiéru chrámu a jeho mobiliáru nastal den "D", kedy Božie dielo bolo posvätené a odovzdané do užívania službe Trojjediného Pána Boha.

Vznešene sa chrámom niesli chorále dychovej hudby Posaunenchor z Mníška nad Hnilcom, počas ktorých do chrámu vstupoval sprievod vzácných hostí, kňazov z okolitých cirkevných zborov, hostí z Báčskeho Petrovca v Srbsku, v krojoch odetých rejdovčanov - rodákov domáceho brata farára Jána Molčana, starostov okolitých obcí a vzácných hostí sestry seniorky LOS Mgr. Kataríny Hudákovej a brata biskupa VD Mgr. Slavomíra Sabola. V zaplnenom chráme

Božom, ktorý má kapacitu 1000 miest na sedenie a " praskal vo švíkoch" všetkých privítala a slová radosti a vďaky vyslovila sestra zborová dozorkyňa Mgr. Janka Janičinová. Posviacku chrámu vykonala vznešená sestra seniorka, slávnostnou kázňou Slova Božieho sa Božiemu ľudu prihovoril dôstojný brat biskup VD, domáci brat farár v rámci Služieb Božích pokrstil dieťaťko v novej krstiteľnici a spolu so sestrou

dozorčykňou odovzdali ďakovné listy ľuďom, ktorý sa o obnovu chrámu veľkou mierou zaslúžili. Osobitne sestra dozorčykňa poďakovala bratovi kurátorovi Ľubomírovi Tomčíkovi a bratovi farárovi Jánovi Molčanovi, na ktorých pleciach obnova kostola v najväčšej miere spočívala. Slávnosť posviacky chrámu bola obohatená domácim spevokolom, domácou hudobnou skupinou "Hosana" a spomínanou dychovou hudbou "Posaunenchor" z Mníška nad Hnilcom.

Po skončení slávnostných Služieb Božích nasledoval pre všetkých prítomných obed v miestnom kultúrnom dome.

Obnova Ľupčianskeho Božieho chrámu si okrem neúnavnej brigádnickej práce domácich veriacich vyžiadala sumu 170 000,- eur.

Hospodin je s nami, Sion pod Tatrami! On sa z neba skláňa, ku nám sa priznáva, a z hĺbín pokory, vysoko nad hory, Ľupčiansky chrám stojí.

Praotcovia naši, chrám tento stavali, aby sme Ježiša aj my milovali. V obnovenom chráme, ľud nábožne spieva: Bohu Haleluja!

Ajhl'a veža chrámu, ukazuje jasne, kde je druhý domov, nebo skvie sa krásne. Nový Jeruzalem, my sme jeho chrámy, Hospodin je s nami!

-Ján Molčan-

Kniha – priateľ človeka

„Kniha – priateľ človeka“ – určite to platí a bude platiť, lenže v dnešnej dobe má človek tých priateľov viac, hlavne v technickej oblasti. Niet sa čo diviť. Deti, mladí ľudia často siahajú po týchto priateľoch, ktorí ich nielen zabavia, ale aj poučia, nahradia im knihy, učebnice, lebo v nich nájdú všetko o čo majú záujem. No nenahradia napr. ten pocit dieťaťa, keď mu matka číta pred spaním peknú rozprávku, príbeh o zvieratku, ktorý ho ukludní a zabudne na to, prečo cez deň plakalo a spokojne zaspí. Záleží na rodičovi, aký vzťah si dieťa ku knihe vybuduje.

Kniha dnes nie je lacná záležitosť, ale určite sa v rodinách nájde. No a máme tu obecnú knižnicu, ktorú vám všetkým odporúčam.

Deti a vôbec každý z obyvateľov si tu nájde všetko, čo ho zaujme. Niektoré mamičky prídu prvýkrát do knižnice s dieťaťom, ktoré ešte nemá ani rok. Aj

takto sa buduje vzťah ku knihe. Niektoré deti si opätovne žiadajú tú istú knihu, ktorú už mali viackrát, lebo si ju obľúbili.

Dnes páľčivá téma v rodine – sexuálna výchova – sa dá zvládnuť pomocou výborných kníh pre všetky vekové kategórie, napísaných odborníkmi. Sú v knižnici k dispozícii.

Vyhľadávané encyklopédie (Zvieratá, Človek, Moja planéta, Chránime Zem, Zem, Zviera, Najväčšie omyly ľudstva, História sveta, Druhá svetová vojna), obrazové publikácie (700 slovenských hradov, zámkov, kaštieľov, 1000 cirkevných pamiatok Slovenska, 1000 zaujímavostí Slovenska, Ottov historický atlas Slovenska) zaujmú mladších i starších. No a ženy si vyberajú knihy hlavne z vydavateľstva Ikar. Knižnica privíta každého. **Vďačne donesiem alebo pošlem tým, ktorí majú problém prísť do knižnice pre zdravotný stav alebo vek.** Len prosím oznámiť (osobne, telefonicky na obecný úrad 044*5593121). Knihy sú tu pre vás, vyberiete si, posedíte, „stratíme reč“ a deň pokračuje...

-Daniela Bruncková-

Otváracie hodiny v knižnici sú každý štvrtok od 14.30 hod. do 17.00 hod. Radi vás privítame!

O vládnom programe ESO (efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa), ktorého jedným z cieľov na úrovni okresu je - integrácia miestnych orgánov štátnej správy do jedného úradu informuje prednosta Obvodného úradu Liptovský Mikuláš Ing. Ján Galvánec.

Vládny program ESO je v II. fáze, kedy poslanci Národnej rady Slovenskej republiky určili, že od 1. októbra 2013 vznikne 72 okresných úradov. V Žilinskom kraji ich bude jedenásť, k existujúcim v Žiline, Čadci, Dolnom Kubíne, Liptovskom Mikuláši, Ružomberku, Námestove a Martine pribudnú okresné úrady s menším počtom kompetencií v Bytči, Kysuckom Novom Meste, Turčianskych Tepliciach a Tvrdošíne. Okresné úrady budú riadiť prednostovia, vymenovaní vládou SR.

Ako sa dotkne integrácia v štátnej správe nášho okresu?

K 30. septembru 2013 bude zrušený v Liptovskom Mikuláši obvodný úrad životného prostredia, obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, obvodný lesný úrad, obvodný pozemkový úrad a správa katastra. Ich pôsobnosť sa presunie od 1. októbra 2013 na Okresný úrad Liptovský Mikuláš, v ktorom budú vykonávať štátnu správu ako odbory okresného úradu:

- odbor starostlivosti o životné prostredie,
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
- pozemkový a lesný odbor,
- katastrálny odbor.

Spojene týchto úradov je ďalším krokom k vytvoreniu jednotného komplexného orgánu pre výkon štátnej správy na úrovni okresu.

Prinesie integrácia úradov miestnej štátnej správy zmeny pre občanov pri vybavovaní svojej agendy?

Občania budú zatiaľ vybavovať svoje požiadavky a podania na doterajších adresách pôvodných obvodných úradov. K zmene príde od roku 2014, kedy vzniknú klientske centrá - kontaktné administratívne miesta občana (tzv. KAMO), kde si na jednom mieste občania vybavujú celú svoju občiansku agendu a nebudú už musieť osobne navštevovať jednotlivé úrady na ich adresách.

Ako sa zmenia služby na úradoch?

Doteraz väčšina komunikácie štátnej správy s občanmi a podnikateľmi prebiehala v písomnej forme. Schváleným zákonom o informatizácii verejnej správy sa zavádza elektronická komunikácia, ako hlavná forma komunikácie verejnosti so štátnymi úradmi. Táto by mala vzájomný kontakt zjednodušiť, zrýchliť a zjednotiť všade tam, kde dochádza k interakcii verejnej správy s občanmi alebo podnikateľskými subjektmi. Podľa môjho názoru bude tým verejná správa efektívnejšia, transparentnejšia, a čo je hlavné - bez zbytočného papierovania. Prirodzene sa tým znížia náklady a odstráni sa možnosť akejkoľvek korupcie.

Kam smeruje reforma?

Vracia sa systém okresných úradov tak, ako ho poznali občania v minulosti. Ako som už uviedol, od budúceho roka budú občanom na vybavovanie ich občianskej agendy k dispozícii klientske centrá, ktoré budú kontaktným administratívnym miestom občana. Ich vytvorenie prezentuje hlavnú myšlienku reformy, aby úrady neobiehali občan, ale informácia. V klientskych centrách budú inkorporované všetky zložky, ktoré občan potrebuje k svojmu životu – teda aj daňový úrad, polícia i sociálna poisťovňa. Vládny program ESO má byť najväčšia reforma štátnej správy od roku 1989. Jej cieľom je nielen ušetriť výdavky, ale tiež zefektívniť fungovanie a zlepšiť dostupnosť verejnej správy pre občana. Táto reforma so sebou prináša obrovské množstvo logistiky a veľmi ťažkých, často citlivých rozhodnutí.

Môžu občania pripomienkovať reformu?

Samozrejme. Veď práve uspokojovanie potrieb občana je určujúcou hodnotou celej reformy. Rezort Ministerstva vnútra Slovenskej republiky pripravil samostatnú platformu pre občianske podnety, pripomienky či sťažnosti na

stránke www.eso-portal.sk. Tu môžu občania vyplnením jednoduchého formulára poslať na základe doterajších skúseností s úradmi svoje postrehy, námety na zjednodušenie niektorých služieb, na pridanie chýbajúcich, či zrušenie nadbytočných úkonov zo strany štátu a takto sa stať spolutvorcami reformy.

Ďakujeme za rozhovor.

- db -

Zo života hasičov z Krmeša

Hasičská kvapka krvi - vraví sa, že „v núdzi poznáš priateľa“. No niekedy treba oveľa viac. A tak skrsol nápad v hlave Jindra Chvojku - veliteľa hasičského zboru v Krmeši - darovať krv. Zavolať zdatných hasičov a išlo sa. Zostava Jindro Chvojka, Dáša Chvojková, Martin Smitek, Juraj Smitek, Ad'ka Štrichová a Milan Tonka sa stretli v utorok 13. augusta 2013 na Tranzfúziologickej stanici v Liptovskom Mikuláši. Po prvotných vyšetreniach prišlo aj na odbery. Celá skupina odovzdala dokopy dva litre krvi. Tento rok nás bolo málo, ale nabudúce sa polepšíme a príde nás viac ☺. - **D. Chvojková** -

Okresná hasičská liga 2013 v striebornej farbe

Aj v tomto roku sa dobrovoľní hasiči z Krmeša zúčastnili na siedmom ročníku Okresnej hasičskej ligy (OHL) okresu Liptovský Mikuláš. Úmyslom nebolo len sa zúčastniť, ale aj bodovať. Bodovať čo najlepšie. Tento ročník sa skladal z deviatich kôl, ktoré priniesli družstvu z Krmeša tieto výsledky:

Dátum konania	Miesto konania	DHZ	Čas ľavého útoku	Čas pravého útoku	Výsledný čas	Umiestnenie
23.06.2013	Važec	Krmeš - Vlchy	24,86	23,119	24,86	3.miesto
29.06.2013	Partizánska Ľupča	Krmeš - Vlchy	23,18	27,27	27,27	4.miesto
06.07.2013	Liptovský Ondrej	Krmeš - Vlchy	27,644	28,892	28,892	3.miesto
13.07.2013	Liptovská Porúbka	Krmeš - Vlchy			5min. 36sek.	5.miesto
20.07.2013	Jalovec	Krmeš - Vlchy	23,33	23,32	23,33	4.miesto
27.07.2013	Vlchy	Krmeš - Vlchy	19,469	20,61	20,61	3.miesto
04.08.2013	Liptovská Ondrašová	Krmeš - Vlchy	19,812	20,186	20,186	3.miesto
10.08.2013	Ploštín	Kremš - Vlchy	34,429	35,709	35,709	5.miesto
14.09.2013	Liptovský Mikuláš - námestie	Kremš - Vlchy	20,640	22,401	22,401	1.miesto

Šiestym kolom OHL bola i súťaž u nás, na futbalovom ihrisku vo Vlchoch, ktorá bola zároveň siedmym ročníkom Hasičskej súťaže o putovný pohár starostu obce Vlchy. V teplý júlový sobotňajší podvečer nás svojou prítomnosťou potešili a svoje umenie prišli predviesť 3 družstvá žien, 5 družstiev mužov v kategórii do 1200, 7 družstiev mužov v kategórii nad 1200 a 1 družstvo starých pánov. Prísne oko rozhodcov, elektronická časomiera, športové trofeje, či pocit jednoducho sa predviesť a dokázať, že som lepší, to všetko slúžilo ako motivácia pre veľmi

slušné výsledky. Putovný pohár starostu obce Vlachy vyhrali a celý rok bude ozdobou už i tak dosť plnej police športových trofejí hasičov z Partizánskej Ľupče. Gratulujeme.

Posledným, deviatym kolom OHL bola nočná súťaž na námestí v Liptovskom Mikuláši. Atmosféra bola navonok príjemná, no vnútri bol každý nervózny, plný očakávania. Dobre prevedený požiarny útok a mohli sme pomýšľať i na pohárové umiestnenie. Sila vôle, vyslyšaná modlitba, premotivovaný súper, šťastie, si zodpovedný a kvalitne predvedený výkon...Mix tohto všetkého nám v tú sobotu sadol. Nielen, že sme porazili Hybe a Važec, našich najväčších konkurentov, ale to nočné kolo sme i vyhrali. Tento výsledok nám udržal druhé miesto v Okresnej hasičskej lige okresu Liptovský Mikuláš pre rok 2013. V histórii existencie súťaže je to naše najlepšie umiestnenie.

Celkové poradie Okresnej hasičskej ligy 2013 podľa získaných bodov:

Pč	DHZ	Kat.	1. kolo	2. kolo	3. kolo	4. kolo	5. kolo	6. kolo	7. kolo	8. kolo	9. kolo	Body spolu
1.	Jamník	Muži do 1200	3	3	3	2	2	3	1	0	2	19
2.	Liptovská Kokava	Muži do 1200	1	2	2	3	3	0	3	0	3	17
3.	Vlašky	Muži do 1200	0	0	0	0	0	2	2	0	1	5
1.	Smrečany	Ženy	1	0	4	4	4	4	4	4	3	28
2.	Važec	Ženy	1	4	3	3	3	3	1	3	2	23
3.	Liptovský Ondrej	Ženy	3	3	2	2	2	2	0	0	0	14
4.	Kráľová Lehota	Ženy	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4
1.	Partizánska Ľupča	Muži nad 1200	8	8	8	6	8	8	8	7	5	66
2.	Krmeš - Vlachy	Muži nad 1200	6	5	6	4	5	6	6	4	8	50
3.	Hybe	Muži nad 1200	0	7	7	8	7	1	7	1	7	45
4.	Važec	Muži nad 1200	7	4	4	7	1	5	4	8	1	41
5.	Jalovec	Muži nad 1200	1	0	5	5	6	7	5	5	1	35
6.	Liptovský Ondrej	Muži nad 1200	0	1	0	3	4	4	3	3	6	24
7.	Ploštín	Muži nad 1200	5	1	1	2	3	3	2	6	0	23
8.	Trstené	Muži nad 1200	1	6	0	0	0	0	0	0	0	7

Chcel by som sa poďakovať všetkým členom súťažného družstva za predvedené výkony a ochotu ukrojiť podstatné množstvo času z osobného voľna a investovať ho v prospech šírenia dobrého mena obce Vlachy v zložení:

Jindřich Chvojka – strojník/veliteľ, Michal Krčula – strojník, Milan Tonka – kôš, Tomáš Mikita – sacie, Miroslav Krčula – spojka, Martin Hric – rozdeľovač, Maroš Smitek – pravý útok, Miroslav Hric ml. – ľavý útok, Juraj Smitek – ľavý útok. Poďakovanie patrí i všetkým nemenovaným priaznivcom hasičstva.

-M. Hric ml.-

Začalo obdobie výrubu drevín

Vážení občania, v termíne od 1.10.2013 do 31.3.2014 začalo tak, ako každý rok tzv. vyrubovacie obdobie, kedy môžete zo svojich pozemkov odstrániť staré, poškodené alebo nepotrebné dreviny.

Na výrub dreviny sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody, ktorým je obecný úrad. Predchádza mu písomná žiadosť, ktorú si môžete nájsť na www.obecvlachy.sk s tým, že obvod každej dreviny, ktorú chcete vyrúbať musí byť zameraný vo výške 130 cm nad zemou a tieto údaje je potrebné uviesť aj v žiadosti.

K žiadosti sa prikladá doklad o tom, že ste vlastníkom pozemku, kde sa drevina nachádza a je potrebné uhradiť správny poplatok 10,- Eur pre fyzické osoby a 100,- Eur pre právnické osoby.

Po predložení týchto dokladov sa na internetovej úradnej tabuli vaša žiadosť musí zverejniť po dobu najmenej 5 dní pre prípad, ak by do konania chcela vstúpiť ďalšia osoba. Až potom obdržíte od obce súhlas na výrub stromov.

Súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje

- na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou a krovité porasty do 10 m²,
- pri obnove produkčných ovocných drevín, ak sa výsadba nových ovocných drevín uskutoční do šiestich mesiacov odo dňa výrubu,
- pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo značnej škody na majetku,
- na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, ak rastú v súkromných záhradách.

Obnovou produkčných drevín sa rozumie výmena (výrub) ovocných drevín s jednoznačnou funkciou produkcie ovocia, za účelom výsadby nových ovocných drevín, pričom nemusí ísť o výsadbu drevín tých istých ovocných druhov. Podrobné informácie a rady vám poskytneme na obecnom úrade.

-db-

Svätý Florián

V každej domácnosti sa nachádza kalendár. Taká obyčajná vec. Je plná mien, výročí, štátnych sviatkov, či pamätných dní.

Uvedomujeme si ich, no mnohokrát nepoznáme ani len časť z ich histórie.

Ako hasič by som vám chcel priblížiť históriu vzniku legendy Svätého Floriána.

Opiera sa o skutočné udalosti. Ako väčšina udalostí tej doby je úzko spojená s náboženstvom. Svätý Florián žil koncom 3. začiatkom 4. storočia po Kristovi. Bolo to za vlády rímskeho cisára Diokleciana. Narodil sa v Cetrii, v dnešnom Zeilselmaure v Rakúsku neďaleko Linzu. Stal sa vojakom a neskôr dosiahol hodnosť plukovníka pohraničných rímskych légii. Posledné roky služby pôsobil v légii v meste Lauriakum, dnešné Lorch. Vtedy Rakúsko patrilo pod Rím. Raz, keď veliteľ rímskeho vojska obhliadol podunajské posádky, zistil že medzi vojakmi sa šíri kresťanstvo. Nahlásil to pohanskému cisárovi. Omrzený starobou a popudzovaný najvyšším veliteľom Galeriom, úhlavným nepriateľom kresťanstva, cisár Dioklecian vydal rozkaz vyhubiť kresťanstvo vo vojsku. Tento rozkaz mal vykonať jeho vladár Akvilin. Akvilin vydal rozkaz, aby sa všetci vojaci obetovali rímskym bohom. Plukovník Florián nebol ochotný nariadenie rešpektovať a preto bol zo služby prepustený. Neskôr bol vydaný rozkaz, že kto sa bude hlásiť ku kresťanstvu a nebude ochotný obetovať sa pohanským bohom, bude usmrtený. Akvilin dal uväzniť 40 vojakov hlásiacich sa za kresťanov. Florián ich chcel povzbudiť a tak sa vybral za nimi. Cestou ho stretli cisárski vojaci a prezradili mu cieľ svojej výpravy: vypátrať, zajať a uväzniť kresťanov. Florián im

povedal: Prečo idete tak ďaleko? Ja sám som kresťan. Chcel tak odvrátiť ďalšie pátranie po ostatných bratoch. Chytili ho a priviedli pred miestodržiteľa Akvilina. Tento sa priam zhrozil, keď sa dozvedel skutočnosť, že jeho bývalý dôstojník je kresťan. Začal to s ním so sľubmi, ale i hrozbami. Florián smelo odpovedal: Ako vojak som ťa poslúchal a mienim poslúchať. Keď však ide o Krista, nerozkážeš mi! Najprv som Kristov, potom cisárov. Draho za to zaplatil. Dvakrát bol strašne zbičovaný, kliešťami mu vytrhávali mäso z pliec. Ale ani biče, ani kliešte nemali silu zlomiť jeho vernosť, udusiť plamene jeho lásky ku Kristovi. Nakoniec mu priviazali na krk ťažký kameň. Plukovník Florián si najprv kľakol a vrúcne sa začal modliť. Nikto z vojakov nemal silu hodiť ho do rieky. Nakoniec priskočil akýsi mladík a posotil ho do rieky. Rieka Enns ho pohltila. Potôčiky krvi, ako ohnivé plamene prerážali čistú vodu, kým neodovzdal svoju dušu svojmu najvyššiemu Kráľovi, Ježišovi Kristovi. Stalo sa to 4. mája roku 304, t.j. pred 1706 rokmi. Po skončení obdobia prenasledovanie kresťanov na mieste hrobu sv. Floriána veriaci postavili kaplnku, neskôr kostol a kláštor. Tieto budovy sa nachádzajú v Rakúsku neďaleko mesta Linz. Časť telesných pozostatkov sv. Floriána je uložená v chráme a druhá časť je v Ríme. Roku 1183 poľský kráľ Kazimír spolu s krakovským biskupom Gedeonom vyžiadali od pápeža telesne pozostatky sv. Floriána, ako záštitu proti Rusom. Ich žiadosti pápež vyhovel a pozostatky boli uložené v novovystavanom chráme v Krakove. Odvtedy sa stal sv. Florián patrónom Poľska. Sv. Florián sa uctieva ako patrón hasičov. Zobrazuje sa ako rímsky vojak s prilbou na hlave, v ľavej ruke so zástavou, v pravej s nádobou na vodu, ktorou zalieva oheň na horiacom dome. Dobrovoľná požiarna ochrana SR verná tradíciám svojich otcov vyhlásila deň sv. Floriána **4.maj za Deň hasičov.**
– M.Hric ml.–

Predstavujeme Vám Detský folklórny súbor Ďumbier

Možno si aj vy radi pozriete v sobotu alebo v nedeľu ráno hitparádu na ľudovú nôtu Kapura. Je to aj naša obľúbená relácia. No 30. júna 2013 sa na STV2 objavila detská Kapurka, s detskými folklórnymi súbormi z celého Slovenska, medzi ktorými bol aj DFS Ďumbier z Liptovského Mikuláša. Tento súbor slávi tohto roku už svoje 45. výročie svojho vzniku, a veru poviem Vám, zažil už všeličo. Len za posledné roky navštívil rôzne

folklórne slávnosti (Východná, Terchová, Zvolen...), medzinárodné festivaly (Opava, Hradec Králové, Banská Bystrica...), ale aj zahraničie (Turecko, Srbsko, Poľsko, Rakúsko... a samozrejme okolie Liptova, kde si deti zo súboru našli nielen nových kamarátov, ale hlavne krásne zážitky. DFS Ďumbier navštevuje aj Viktória Chvojková už päť rokov a dobre vie, že za každým nácvikom, úmorným potom je odmena v podobe veľkého vystúpenia.

Touto cestou by som chcela osloviť rodičov šikovných detí, ktorí majú 5-15 rokov a zaujímajú ich folklór, aby neváhali a pridali sa do súboru. Radi privítame aj mladých hudobníkov. Ak má niekto záujem, obráťte sa na mňa.

-D.Chvojková-

Opäť vás upozorňujeme na povinnosť zaplatiť za hrobové miesta

Jednohrobové miesto	10,- Eur/10 rokov	Detský hrob	5,- Eur/10 rokov
Dvojhrobové miesto	20,- Eur/10 rokov	Urna	5,- Eur/10 rokov
Trojhrobové miesto	30,- Eur/10 rokov		

Pod'akovanie z d'alekej Kene

Mnohí z vás si ešte pamätajú na článok v našich novinách z roku 2010, keď som v ňom poprosila dobrých ľudí o finančnú pomoc pre moju mladú priateľku s dcérou – Shidu a Kate z d'alekej Kene, kde som v roku 2009 bola na polročnej misii. Problémom v Keni je okrem iného - získanie kvalitného odborného vzdelania, nakoľko už stredné školy sú platené a pre mnohých ľudí nie sú preto dostupné. Ďalším faktom je to, že poskytujú len všeobecné vzdelanie, s ktorým sa na obmedzenom kenskom pracovnom trhu nik nezamestná. Shide, ako polovičnej sirote platila stredoškolské vzdelanie miestna samospráva. V čase, keď som v Muhoroni pracovala v misionárskej nemocnici, ona tam bola upratovačkou s mesačnou mzdou 2000 kenských šilingov, čo je menej ako 20 Eur. Pre predstavu – jeden chlieb stojí 80 šilingov, 10 dg šunky 350 šilingov, 1 pivo 120 šilingov.

Na to, aby mala šancu na lepšie platené zamestnanie potrebovala vzdelanie na college. Žiaľ, vzdelanie na tejto forme vysokej školy v Keni je drahé aj pre nás. Hľadali sme spolu ďalšie možnosti pre získanie slušne platenej práce. Lebo, aj napriek tomu, čo sa medzi nami hovorí, Afričania o prácu záujem majú, len problém celého kontinentu je ten, že práca nie je. Bohaté krajiny Európy, USA a Čína dovážajú na tento svetadiel všetko, takže domáci ľudia nemajú šancu si vyrobiť ani vlastnú zubnú pastu. Kolonializmu sa Afrika zbavila približne v 60-tych rokoch, avšak sloboda im priniesla inú formu utláčania bohatými krajinami.

Shidin sen bolo stať sa zdravotnou sestrou, avšak trojročný kurz na college bol veľmi drahý, vedela som, že toľko peňazí sa mi nepodarí zohnať. Našli sme nakoniec kompromis v podobe dvojročného kurzu manažmentu, ktorý v tomto roku aj úspešne ukončila na univerzite v Kisii v západnej časti krajiny. Spoločne dúfame, že sa jej podarí nájsť aj prácu. Hlavným sponzorom jej štúdia bola detská organizácia Fénix, ktorú vedie moja priateľka a mnohí naši občania z obce. Malá Kate je úspešná žiačka druhého ročníka súkromnej základnej školy v Muhoroni, vyrástlo z nej krásne a milé dievčatko. Viem to povedať preto, lebo do Kene som sa v apríli tohto roku vrátila, aj keď len na tri týždne. Musela som. Pretože je pravdou to, že kto raz Afriku navštívi, navždy si ju zamiluje. Môj pocit z návratu však nebol dobrý. Práca nie je, sociálne istoty neexistujú, cesty sú v hroznom stave, mestá sa nezmenili, dediny už vôbec nie. Cítila som skôr úpadok, ako posun vpred. V okolí Muhoroni vyrástli 3 fabriky, ale to je veľmi málo na to, koľko ľudí je bez práce aj naďalej. Dokonca je podstatne menej predajcov ručne vyrábaných suvenírov, rozmýšľala som, prečo je to tak. Potom som prišla na to, že v Kisumu (v štvrtom najväčšom kenskom meste, blízko ktorého som žila) je

stretnúť belocha skôr výnimkou, ako pravidlom tak, ako to bolo v roku 2009. Takže tí, ktorí tie nádherné suveníry kupovali, sa stratili.

Okrem návštevy krásneho safari parku Maasai Mara som celý svoj čas strávila v Muhoroni a v blízkom okolí. Nairobi ma nikdy nelákalo, využívala som ho len na prespávanie medzi cestami. Je priveľké a prichaotické na môj vkus. Stretla som všetkých tých úžasných ľudí, ktorých som tam v roku 2009 zanechala, či už rodinu Brooks, pôvodcom z Anglicka alebo kňaza Martina z Terchovej, či rehoľnú sestričku Vincent z Írska, ktorá vedie „moju“ nemocnicu alebo všetkých tých úžasných kolegov, s ktorými som prežila veľa krásnych chvíľ. Posledné slová Shidy pre všetkých vás, čo ste jej pomohli boli: „*Bless them*“. „*Žehnám im*“. Ďakujem ešte raz aj ja.

-D.Bruncková-

Deň obce očami fotografa - 31. august 2013

Poslednú augustovú sobotu sme sa opäť zišli na tradičnom Dni obce, ktorý bol spojený so 4. ročníkom súťaže vo varení bryndzových halušiek. Teší nás, že nám vyšlo počasie, ktoré vylákalo pred kultúrny dom mnoho ľudí, domácich i chalupárov. Tradične sa konali cyklistické preteky pre všetky vekové kategórie, dospelí súťažili v hode brvnom, bití klincov a v pití piva. Partia dobrovoľníkov od rána varila dva kotle gulášu, ktoré sa aj napriek tomu, že sa po prvý raz guláš predával, minuli do dna. Ďakujeme vám všetkým, že ste sa dokázali baviť sami na sebe, pretože nám financie neumožnili urobiť taký program, aký sme mali vlni pri príležitosti 750. výročia prvej písomnej zmienky o obci. Pripomeňme si tento deň aspoň fotkami.

-db-

Vlachanské noviny vydáva Obec Vlachy, 032 13 Vlachy 126, IČO: 315877, tel. č. 044*5593121, e-mail: info@obecvlachy.sk. Evidenčné číslo: EV 4057/10. Šéfredaktor: Mgr. Dagmar Bruncková. Redakčná rada: Ladislav Guoth, Michal Krčula, Miroslav Hric ml., Róbert Klubica. Periodicita: 3x ročne ISSN: 1339-3359 Tlač: Freetech Lipt. Mikuláš Náklad: 240 ks. Ročník: VIII, Spravodaj č. 2/2013, distribúcia pre občanov obce zdarma, Dátum vydania: október 2013